

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10570/2558

บริษัทเด็กซ์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) บริษัทโพสฟอร์มมิ่ง อินดัสทรี (ประเทศไทย) จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1096, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 350, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 29, พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน มาตรา 40

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันแจ้งให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจดทะเบียนเป็นเท็จโดยยื่นแบบนำส่งงบการเงินรอบปีบัญชีสิ้นสุดจำนวน 1 ฉบับ และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับใหม่จำนวน 1 ฉบับ โดยมีข้อความระบุไว้ว่าหุ้นที่ได้จดทะเบียนไว้ของจำเลยที่ 1 จำนวน 100,000,000 บาท จำเลยทั้งสองได้เรียกชำระเงินไปจากผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคนครบถ้วนเต็มจำนวน ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วจำเลยทั้งสองยังมิได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคนค้างชำระอยู่อีก 49,500,000 บาท อาจทำให้โจทก์หรือประชาชนได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ต้องพบอุปสรรคในการที่จะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้หรือบังคับคดีเอาแก่สิทธิเรียกร้องในเงินค่าหุ้นค้างชำระของจำเลยที่ 1 ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1096 โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับความเสียหายโดยตรงย่อมเป็นผู้เสียหายในความผิดตาม ป.อ. มาตรา 137 และมาตรา 267 การที่จำเลยทั้งสองยื่นแบบนำส่งงบการเงินและบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นอันแสดงให้เห็นปรากฏว่าผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลยที่ 1 ได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว อันเป็นความเท็จ ส่งผลให้เห็นในทำนองว่าจำเลยที่ 1 ได้รับชำระค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นนั้นครบถ้วนแล้วและสิ้นสิทธิในการเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งใช้ค่าหุ้นซึ่งยังจะต้องส่งอีก ทั้งๆ ที่จำเลยที่ 1 จะต้องได้รับเงินค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคนในส่วนที่ยังมิได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วน จึงเป็นการซ่อนเร้นสิทธิเรียกร้องในเงินค่าหุ้นที่ยังมิได้ชำระ เพื่อมิให้โจทก์เจ้าหนี้ของตนซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา 350 และจำเลยที่ 2 มีความผิดตาม พ.ร.บ.กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ พ.ศ.2499 มาตรา 40 (1) ด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 267, 350 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499 มาตรา 40 และให้มีคำสั่งให้นายทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพิกถอนการจดทะเบียนนำส่งงบการเงิน (ส.บ.ช.) ของจำเลยที่ 1 ประจำปี 2552 และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (บอจ.5) ของจำเลยที่ 1 ในวันประชุมสามัญประจำปี 2552 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2553 หรือแบบนำส่งงบการเงินและสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ที่ยื่นต่อนายทะเบียนภายหลังวันที่ 21 กันยายน 2555 ออกจากสารบบทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทของจำเลยที่ 1 และให้ถือว่าแบบนำส่งงบการเงิน ของจำเลยที่ 1 ประจำปี 2551 และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ 1 ในวันประชุมสามัญประจำปี 2551 ประชุมวันที่ 30 เมษายน 2553 เป็นเอกสารที่จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียนที่ถูกต้องแท้จริง ศาลชั้นต้น

ไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีนี้มีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267, 350 ประกอบมาตรา 83 การกระทำของจำเลยที่ 1 เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ลงโทษปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 6,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267, 350 ประกอบมาตรา 83 และพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ.2499 มาตรา 40 (1) การกระทำของจำเลยที่ 2 เป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานย้าย ซ่อน หรือโอนให้แก่ผู้อื่นซึ่งทรัพย์สินของนิติบุคคลเพื่อไม่ให้เจ้าหนี้ซึ่งได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลได้รับชำระหนี้ ตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 2 ปี หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติในเบื้องต้นว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จำเลยที่ 2 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 โจทก์ยื่นคำเสนอซื้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระจับซื้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้พิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 เรื่องจำเลยที่ 1 ผิดสัญญาจ้างเหมาการก่อสร้าง พร้อมเรียกค่าเสียหาย 40,904,619.50 บาท ในระหว่างพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ โจทก์ตรวจสอบพบว่า จำเลยทั้งสองยื่นแบบนำส่งงบการเงินประจำปี 2551 และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นจากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2553 ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดสมุทรปราการ ว่า จำเลยที่ 1 มีทุนจดทะเบียน 100,000,000 บาท มีผู้ถือหุ้น 7 คน ชำระเงินค่าหุ้นแล้ว 50,500,000 บาท ผู้ถือหุ้นยังค้างชำระค่าหุ้นรวม 49,500,000 บาท โจทก์จึงยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลจังหวัดระยอง ขอให้อายัดเงินค่าหุ้นที่มีการค้างชำระจำนวน 49,500,000 บาท ไว้ก่อน ศาลจังหวัดระยองนัดไต่สวน มีการส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันนัดให้จำเลยที่ 1 ทราบ ตามคำแถลงของโจทก์และส่งให้จำเลยที่ 1 แล้ว คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้จำเลยที่ 1 ชำระเงิน 3,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ จำเลยที่ 1 ทราบคำชี้ขาดตั้งแต่วันที่ 21 สิงหาคม 2555 ต่อมางบการเงินประจำปี 2552 และบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ระบุว่า ชำระค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว จากการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ครั้งที่ 1/2553 ต่อมานายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ส่วนจดทะเบียนธุรกิจกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในปัญหาข้อกฎหมายประการแรกว่า โจทก์เป็นผู้เสียหายในความผิดฐานร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จและความผิดฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และมาตรา 267 หรือไม่ ตามฟ้องของโจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันแจ้งให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจดข้อความอันเป็นเท็จโดยยื่นแบบนำส่งงบการเงินรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2552 จำนวน 1 ฉบับ และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นฉบับใหม่ จำนวน 1 ฉบับ โดยมีข้อความระบุไว้ว่าหุ้นที่ได้จดทะเบียนไว้ของจำเลยที่ 1 จำนวน 100,000,000 บาท จำเลยทั้งสองได้เรียกชำระเงินไปจากผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคน ครบถ้วนเต็มจำนวน 100,000,000 บาท ซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้ว

จำเลยทั้งสองยังมิได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นที่ผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคนค้างชำระอยู่อีกจำนวน 49,500,000 บาท อาจทำให้โจทก์หรือประชาชนได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ต้องพบอุปสรรคในการที่จะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้หรือบังคับคดีเอาแก่สิทธิเรียกร้องในเงินค่าหุ้นค้างชำระของจำเลยที่ 1 ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1096 บัญญัติให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ โจทก์จึงเป็นผู้ได้รับความเสียหายโดยตรง ย่อมเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ และความผิดฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้กระทำการตามหน้าที่จดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 และมาตรา 267 ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้น มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 หรือไม่ และจำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน มาตรา 40 (1) หรือไม่ เห็นว่า การที่จำเลยทั้งสองยื่นแบบนำส่งงบการเงินและบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นอันแสดงให้เห็นปรากฏว่าผู้ถือหุ้นในบริษัทจำเลยที่ 1 ได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว อันเป็นความเท็จ เพราะผู้ถือหุ้นยังมิได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วน ส่งผลให้เห็นในทำนองว่า จำเลยที่ 1 ได้รับชำระค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นนั้นครบถ้วนแล้ว และสิ้นสิทธิในการเรียกให้ผู้ถือหุ้นส่งใช้ค่าหุ้นซึ่งยังจะต้องส่งอีก ทั้ง ๆ ที่จำเลยที่ 1 จะต้องได้รับเงินค่าหุ้นจากผู้ถือหุ้นทั้งเจ็ดคนในส่วนที่ยังมิได้ชำระค่าหุ้นครบถ้วน จึงเป็นการซ่อนเร้นสิทธิเรียกร้องในเงินค่าหุ้นที่ยังมิได้ชำระครบถ้วน เพื่อมิให้โจทก์เจ้าหนี้ของตนซึ่งได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 และจำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน มาตรา 40 (1) ด้วย ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้นเช่นกัน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกฟ้องมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา พิพากษากลับ ให้บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

องค์คณะ

พิสิฐ สุดลาภา · พรเทพ อัมพรกลินแก้ว · จิรนิติ หะวานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/10570/2558>